

COLETTE

CİCİM

ROMAN

Çeviri: AZRA ERHAT

2.
BASKI

COLETTE
CÌCÌM

Chéri, Colette

© 1956, Librairie Arthème Fayard

© 1991, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1991

2. basım: Mayıs 2013, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Aysel Bora

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39, Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 12024

ISBN 978-975-510-286-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 10758

COLETTE CİCİM

ROMAN

Fransızca aslından çeviren

Azra Erhat

Colette'in Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Dişi Kedi, 1991

COLETTE, 1873 yılında Güney Fransa'da bir taşra kasabasında dünyaya geldi. Ordudan emekli babası ve renkli bir kişiliğe sahip annesinin etkisiyle taşra yaşamının sıkıcılığından uzakta büyüdü. 1893 yılında Henri Gauthier-Villars'la evlendi. Çektikleri para sıkıntısı onu yazar olmaya yöneltti. Boşanmasından sonra Paris'te kabare artistliği ve dansözlük yaptı. Gazeteci Henri de Jouvenel'le evlendi. 1913-1923 yılları arasında tiyatro eleştirileri yazdı. İkinci kocasından da ayrılarak yazar Maurice Goudekot'yle evlendi. Ülkemizde 1945'te *Duygusal Sürgün*, *Dişi Kedi* ve *Cicim* adlı romanlarıyla tanınan Colette, eserlerinde ağırlıklı olarak etik kısılcısından kurtarılmış cinselliği, kadın bedenini ve arzularını irdeledi. Kahramanlarının hemen tümü, içgüdüleri ve duygularıyla davranan kişilerdi. Yapıtlarında kolay anlaşılır bir dil ve ustaca yazılmış diyaloglar kullandı. 1945'te, 72 yaşında, Fransa'nın en önemli edebiyat kurumlarından biri olan Académie Goncourt'un ilk kadın üyesi oldu. 1954'te 81 yaşındayken öldüğünde cenazesi büyük bir devlet töreniyle kaldırıldı.

AZRA ERHAT, 1915'te İstanbul'da doğdu. Eski Yunan edebiyatının Sophokles, Aristophanes, Hesiodos gibi yazarlarının yapıtlarının yanı sıra Homeros'un *İlyada* ve *Odyseia* destanlarını da A. Kadir'le birlikte Türkçeleştirdi. *Mavi Anadolu* ve *Mavi Yolculuk* gibi kitaplarında, Anadolu'nun kültür değerlerine öncelik verdi. 1982'de İstanbul'da öldü.

“Léa, inci kolyeni bana versene. Duydun mu, Léa? Kolyeni bana ver.”

Alacakaranlıkta bir zırh gibi parlayan dövme demir ve bakır kakmalı geniş karyoladan ses seda çıkmadı.

“Neden vermeyecekmişsin kolyeni bana? Bak ne kadar yakışıyor. Bana senden daha çok yakışıyor.”

Fermuarın çıtırtısı ile birlikte yataktaki danteller hareketlendi, çıplak, ince bilekli, olağanüstü iki kolun ucunda iki güzel el tembel tembel yükseldi.

“Bırak, Cicim, bırak kolyemi. Yeter artık, çok oynadın.”

“Eğleniyorum. Yoksa çalarım diye mi korkuyorsun?”

Güneşi geçiren pembe perdelerin önünde alevler arasındaki kapkara zarif bir şeytan gibi zıplayıp oynuyordu. Ama yatağa yaklaşınca, ipekli pijaması ve deri terlikleriyle bembeyaz bir gölge oluverdi.

Yataktan tatlı bir ses, ağır ağır, “Korkmuyorum,” dedi. “Ama kolyenin ipini aşındıracaksın. İnciler ağır.”

Cicim, saygıyla, “Evet,” diye mırıldandı. “Sana bu nesneyi veren adam için alayında değilmiş!”

Cicim, iki pencerenin arasındaki duvara dayalı boy aynasının önünde duruyor, kendini seyrediyordu. Orta boylu, çok yakışıklı, çok genç bir erkekti, saçları bir kara-

tavuğun tüyleri gibi mavimsiydi. Pijamasının üstünü açınca, mat renkte, bir kalkan gibi kabarık, sert göğsü göründü. O anda dişlerinin, koyu gözlerinin beyazının ve kolyenin incilerinin üzerinde pembe bir kıvılcım parladı.

Kadın sesi, ısrarla, “Çıkar şu kolyeyi, söz dinle,” diyordu.

Aynanın önünde kıpırdamadan duran delikanlı kıs kıs güldü.

“Peki, peki, anladım. Alırım diye korkuyorsun.”

“Hayır, ama versem, hiç çekinmeden alırsın.”

Cicim yatağa koştu, top gibi üstüne sıçradı.

“Tabii alırım. Ne diye çekinecekmişim? Bir erkeğin bir kadından kravat iğnesi diye bir, inci kol düğmesi diye iki inci hediye alması ayıp değil de, elli tane inci kabul etmesi mi ayıp?”

“Elli değil, kırk dokuz.”

“Kırk dokuz olsun. Söyle bakalım, yakışmıyor mu? Çirkin miyim?”

Yatan kadının üzerine, kışkırtıcı bir gülüşle eğildikçe, küçücük dişleri, dudaklarının ıslaklığı ortaya çıkıyordu. Léa yatakta doğruldu.

“Hayır, söylemeyeceğim işte. Söylesem de, inanmazsın. Ayol burnunu buruşturmadan gülsene. Burnunun ucunda üç kırışıklık olursa, görürsün.”

Cicim hemen gülmeyi kesti, alınının derisini gerek, yaşlı bir yosma becerikliliğiyle yutkunup çenesini düzeltti. Léa iç çamaşırları ve dantelleri arasında dirseği üzerine dayanmış, Cicim yatağın kenarına ata biner gibi oturmuş, birbirlerine düşmanca bakıyorlardı. Cicim, “Ne yüzle benim gelecekteki kırışıklıklarımın söz eder sanki?”; Léa ise, “Yakışıklı olmasına yakışıklı, ama neden gülerken çirkinleşiyor?” diye düşünüyordu. Bir an böyle geçti. Sonra Léa düşüncesini açıkladı:

“Neşelenince, öyle kötü bir halin var ki... Sırf alay

etmek, gönül kırmak için gülersin. O zaman da çirkin oluyorsun. Genellikle çirkinsin.”

Cicim öfkeyle, “Doğru değil!” diye bağırdı.

Öfkesi yüzünden kaşları burnunun köküyle birbirine karışıyor, kirpiklerle silahlı küstah bir pırıltıyla dolu gözleri büyüyor, ağzının masum ve küçümseyen kıvrımı aralanıyordu. Léa onun bu halini seyretmekten hoşlanırdı. Cicim sürekli köpürür, sonra yatışır, zincirlerinden kurtulmak ister, bir türlü özgür olamazdı. Boyunduruktan sabırsızlıkla silkinmeye çalışan bu genç başın üzerine elini koydu ve bir hayvanı yatıştırır gibi, “Haydi, haydi... Ne oluyoruz?.. Ne var?” diye mırıldandı.

Cicim, kadının güzel, geniş omzuna yıkılarak alnı ve burnuyla sokuldukça sokuldu, gözlerini kapayıp sabahları uzun aşk uykularını uyuduğu köşeyi aradı. Ama Léa onu itti:

“Olmaz, Cicim. Bugün öğle yemeğini ‘Cadalo’da yiyeceksin. Saat on ikiye yirmi var.”

“Yaa? ‘Cadalo’da yemek yiyorum demek. Sen de mi?”

Léa tembelce yatağın içine kaydı.

“Ben değil. Ben bugün izinliyim. Sonra iki buçukta kahve içmeye gelirim ya da altıda çaya, olmazsa, sekize çeyrek kala bir sigara tütürmeye. Merak etme, Cadalo beni istediği kadar görür. Zaten davet etmedi ki.”

Cicim’in asık suratı birden muzipçe aydınlandı:

“Biliyorum, seni neden davet etmediğini biliyorum,” dedi. “Kibar konuklarımız var da ondan. Güzel Marie-Laure ve o zehir gibi kızı.”

Léa’nın etrafta dolaşan mavi bakışları birden sabitleşti:

“Evet... Nefis bir kızcağız. Anası kadar değil, ama gene de pek güzel... Çıkar artık şu kolyeyi.”

Cicim kolyeyi çıkarırken içini çekerek, “Yazık,” dedi. “Bohçamda güzel dururdu.”

Léa dirseği üzerinde doğruldu:

“Ne bohçası?”

Cicim komik bir azamete, “Benim güveylik bohçam, benim düğünümde benim mücevherlerimin bohçası...” dedi.

Sonra birden havaya sıçradı, bir bale dansçısı gibi ayaklarının ucuna düştü. Başıyla kapıya saldırmak dışarı fırladı ve kapı aralığından seslendi:

“Banyomu hazırla Rose, çabuk. Mama’da yemek yiyormuşum.”

Léa, “Tamam,” diye düşündü, “şimdi banyo da bir göl olur, sekiz havlu yerde yüzer, küvet ustura çizgileriyle dolar. Ah, keşke iki banyom olsa...”

Ama her defasında olduğu gibi, ikinci bir banyo yaptırmak için ara duvarı yıkmak, süslenme odasını daraltmak gerektiğini düşündü, bu sefer de, “Cicim’in düğününe kadar sabrederim,” diye karar verdi.

Tekrar yattı ve Cicim’in gece soyunurken çoraplarını şöminenin üzerine atmış, donunu küçük konsolun üstüne asmış, kravatını da Léa’nın bir büstünün boynuna sarmış olduğunu gördü. İçini ısıtan bu erkekçe derbederliğe farkına varmadan gülümsedi. Gür kahverengi kirpikleri hiç dökülmemiş olan genç bakışlı, mavi, dingin gözlerini kapadı. Léonie Vallon, namı diğer Léa de Lonval kırk dokuz yaşındaydı, bol gelirli yosma hayatının son demlerini yaşıyordu. Hayat bu iyi kızı şahane reziletlerden ve soylu acılardan korumuştur. Léa yaşını saklardı, fakat Cicim’i şehvet ve hoşgörü dolu bakışlarla süzerken, hayatta bazı küçük zevkleri kendinden esirgemesiyecek çağa eriştiğini itiraf ederdi. Düzeni, güzel çamaşırları, eski şarapları, seçkin yemekleri severdi. Ne gençliğinde övgüye boğulan sarışın bir dilberken ne de olgunluk çağlarında zengin ve kibar bir yosma olmuştuk, adının çevresinde kötü bir şöhret oluşmasına da,

şüphe uyandırmasına da olanak vermemiştir. Hatta 1895 sıralarında araba yarışlarının yapıldığı gün kendisine “Sevgili sanatçı” diye hitap eden *Gil Blas*¹ dergisinin sekreterine verdiği şu karşılığı eşi dostu hâlâ anımsar:

“Sanatçı mı dediniz? Vah, vah, âşıklarım pek de geveze adamlarmış...”

Akranları Léa'nın hiç bozulmayan sağlığına imrenir, 1912 modasının sırt veya karınlarını zamansız bombelettiği genç kadınlar, onun dolgun göğüslerini alaya alır, genç yaşlı bütün kadınlar Cicim'i ondan kıskanırdı.

Léa, “Aman efendim, kıskanacak ne var ki,” derdi. “Alsınlar Cicim'i. Ben onu bağlamıyorum ki, sokağa da yalnız çıkıyor.”

Bu sözün yüzde ellisi yalandı. Gerçekte, altı yıldır süren ve tuhaf bir içtenlikle bazen “manevi analık” diye tanımladığı bu ilişkiden Léa gurur duymaktaydı.

“Güveyi bohçası...” diye düşündü. “Cicim'i evlendirmek... Olmaz ki... doğru değil, insani değil. Hiç Cicim'e kız verilir mi? Cicim'e kız vermek bir ceylan yavrusunu köpeklerle atmak gibi bir şey. Cicim'in kim olduğunu bilmiyorlar.”

Yatağın üzerine atılmış inci kolyesini tespih gibi çekiyordu. Cicim incilere bayılır ve sabahları onları okşamaktan hoşlanırdı. Léa ise boynunun kalınlaştığını, beyazlığını kaybettiğini ve derisinin altında kasların gevşediğini sevgilisi fark etmesin, diye artık geceleri kolyesini çıkarıyordu. Kalkmadan kolyesini takıp ensesinde kapatı ve yatağın yanında duran konsoldan bir ayna aldı.

Dobra dobra karar verdi:

“Bir bahçıvan karısına ya da sebze meyve satan bir kadına benziyorum. Patates tarlasına boynunda bir kol-

1. 1879-1914 arasında günlük, daha sonra 1940'a kadar dönem dönem yayımlanan edebiyat dergisi.

yeyle giden Normandıyalı bir köylü kadına. Burnuma bir devekuşu tüyü taksam daha çok yakışırđı, bu söylediğim az bile!”

Omuzlarını silkti. Léa kendi vücudunda artık beğenmediğı yanlara karşı acımasızdı. Sağlıklı, canlı, hafif kızıl bir teni vardı, lacivert halkalarla çevrili mavi gözbebeklerinin güçlü rengini daha da ortaya çıkartmaya elverişli bir açık hava teni. Léa, kibirli burnunu da hâlâ beğenirdi. Cicim’in annesi bu burun için “Marie-Antoinette burnu” dedikten sonra, “Ama iki sene sonra sevgili Léa’nın çenesi XVI. Louis’ninkine benzeyecek,” diye de eklemeyi unutmazdı. Léa’nın sımsıkı dişlerle süslü ağzı kahkahayla hemen hiç gülmez, fakat sık sık gülümserdi. İri gözlerinin yavaş ve ender kıpırdayışlarına uyan bu gülümseme, bin kez övülmüş, şarkılara ve fotoğraflara girmişti. Léa’nın bu derin, kendinden emin tebessümüne doyum olmazdı.

Vücuduna gelince, “Sağlam bir vücudun çok dayanđığını herkes bilir,” derdi Léa. İri, pembe beyaz vücudunu, uzun bacaklarını, İtalyan çeşmelerindeki su perilerinin sırtını andıran düz sırtını hâlâ gösterebilirdi. Ortası gamzeli kalçaları, kalkık göğüsleri için de, “Cicim evlendikten sonra da uzun zaman dayanır,” derdi Léa.

Kalktı, sabahlığına sarındı ve perdeleri kendi açtı. Pembe, neşeli ve fazlaca süslü olan oda öğle güneşıyla doldu. Pencerelerde çifte dantel perdeler, duvarlarda gül yaprağı rengi atlaslar, yıldızlı ahşaplar, pembe beyaz abajurlarla örtülü elektrik lambaları ve modern ipekli kumaşlarla döşeli antika eşyalar biraz modası geçmiş bir lüksün simgeleriydi.

Léa ne bu rahat, sıcacık odadan ne de bakır ve çelikten yapılmış sağlam, görkemli bir başyapıt olan, sert görünüşlü, çarpınca insanın bacağına acıtan karyolasından vazgeçebiliyordu. Cicim’in annesi bu oda için, “Hayır,

hayır, o kadar da çirkin değil,” derdi. “Bu odayı seviyorum ben. Bu odanın bütün bir döneme ait şık bir tarafı var. Païva’ya¹ layık bir oda.”

Léa, “Cadalo’z’un” bu sözlerini hatırlarken gülümsüyor, bir yandan da dağınık saçlarını topluyordu. İki kapının çarpıldığını ve ayakkabılı bir ayağın nazik ince bir eşyaya çarptığını duyunca telaşla yüzüne pudra sürdü. Tam o sırada Cicim gömlek ve pantolonla içeri girdi. Kullaklarında talk pudrasının izleri görülüyordu. Aksi ve öfkeliydi.

“İğnem nerede? Burası kıyamet kopmuş gibi! Artık mücevherleri de mi aşırıyorlar?”

Léa ciddiyetle, “İğneni Marcel alışverişe giderken kravatına takmış olacak,” dedi.

Cicim şakayı anlamamıştı. Tehditkâr adımlarla yürürken, bir kömür parçasına toslayan karınca gibi birdenbire durdu ve, “Âlâ! Ya botlarım?”dan başka diyecek şey bulamadı.

“Hangileri?”

“Geyik derisi...”

Tuvalet masasında oturan Léa tatlı bakışlar ve okşayıcı bir sesle, “Ben söyletmedim bak,” dedi.

“Bir kadın beni zekâm için sevecek olsa, hapı yuttuğumun resmidir,” dedi Cicim. “Ama şimdilik iğnem ile botlarımı isterim.”

“Ne yapacaksın iğneyi? Kısa ceketle iğne takılmaz ki. Ayakkabılarını da giymişsin bile.”

Cicim ayağını yere vurdu.

“Bıktım, benimle kimse ilgilenmiyor burada. Bıktım usandım.”

Léa tarağını masanın üstüne bıraktı.

1. La Païva (1819-1884), Rus asıllı kibar fahişe, çok ünlü bir salonu vardı ve elmaslara düşkünlüğüyle bilinirdi.

“Bıktınsa, git.”

Cicim terbiyesizce omuzlarını silktilti:

“Öyle dersin, ama...”

“Buyur git. Mutfağa kazma kürekle girip krem peyniri aynalara süren konuklardan hiç hoşlanmam. Mübarek anneciğine git, evladım, git de kal orada.”

Cicim, Léa'nın bakışlarına dayanamayıp gözlerini yere indirdi. Bir okul çocuğu gibi söylendi.

“Söz söylemeye hakkım yok mu benim? Neyse, bari Neuilly'ye gitmek için otomobili ver bana.”

“Olmaz.”

“Neden?”

“Saat ikide ben çıkacağım, şoför de şimdi yemek yiyor da ondan.”

“Nereye gideceksin saat ikide?”

“Dini görevlerimi yerine getirmeye. Ama taksi için üç frank istersen...” Léa bir an durdu, sonra yavaşça, “Budala,” diye konuştu. “Belki Valide Hanım'da kahve içmeye gelirim saat ikide. Memnun oldun mu?”

Cicim küçük bir koç gibi başını sallıyordu:

“Tersleniyorum, benden her şey esirgeniyor, eşyalarımı saklıyorlar.”

“Kendi kendine giyinmesini hiç öğrenemeyecek misin?”

Léa, Cicim'in elinden kravatını alıp bağladı.

“İşte!.. Bu eflatun kravat... Marie-Laure ve ailesi için çok bile. Üstüne bir de inci takacaktın. Seni gidi züppe seni... Bir küpelerin eksik...”

Cicim'in içine yeniden bir rahavet çökmüştü. Gözleri kapanıyor, gevşek, yumuşak ve titrek bir halde kendini koyuveriyordu...

“Nunum benim...” diye fısıldadı.

Léa onun kulaklarını fırçaladı, siyah saçlarını ikiye ayıran ince ve mavimtırak çizgiyi düzeltilti, lavantayla ısı-

lattığı parmağını şakaklarına sürdü ve dayanamayıp yanı başında soluk alan o çekici ağzı hafifçe öptü. Cicim gözlerini, dudaklarını açtı, ellerini uzattı... Léa onu kendinden uzaklaştırdı.

“Hayır, saat bire çeyrek var,” dedi. “Git, bir daha da gelme.”

“Hiç mi?”

Léa yarı öfkeli, yarı sevecen bir gülüşle, “Hiç!” diye seslendi.

Yalnız kalınca, gururla gülümsedi. Geme vurulan arzusu içini titretti ve göğüs geçirerek Cicim’in avludaki adımlarına kulak verdi. Bahçe kapısını açıp kapadığını ve uçar adımlarla uzaklaştığını gördü; yolda kol kola yürüyen üç terzi kız Cicim’i içleri giderek selamladı:

“Off, anam! Bu ne fiyaka!..” dediler. “Sakın sahte falan olmasın? Bir dokunsak mı?”

Böylesini çok duymuş olan Cicim, dönüp bakmadı bile.

“Banyomu hazırla, Rose. Manikürcü kız gidebilir, çok geç oldu. Mavi tayyörümü ver, yenisini, beyazlı mavili şapkamı, içi beyaz astarlı olanı ve atkılı iskarpinlerimi... hayır, bekle..”

Léa ayak ayak üzerine atmış, çıplak bileklerini yokluyordu. Başını salladı:

“Hayır, lacivert keçi derisi bağcıklı botlarımı ver. Bacaklarım bugün biraz şiş. Sıcaktadır.”

Başında başlığı yaşlı oda hizmetçisi gözlerini kaldırıp Léa'ya anlamlı bir bakış attı.

“Evet sıcaktadır,” diye yineledi. Sonra, “Malum ya, her şey zamanı gelir yıpranır,” der gibi omuzlarını kaldırdı.

Cicim gittikten sonra Léa hafiflemiş, kendine gelmiş, canlanmıştı. Bir saatten az bir zamanda yıkandı, sandalağacı kokulu losyonla ovundu, tarandı, botlarını giydi. Saç maşası ısınırken, kâhyanın hesap defterini gözden geçirmek, uşağı Emile'i çağırıp ayna üzerinde birikmiş mavi buğuyu göstermek fırsatını buldu. Çevresine emin gözlerle baktıktan sonra, neşeli bir yalnızlık içinde yemek yedi, sek beyaz şaraba, ıslak bir kurbağa gibi yeşil bir Rubelles tabakta saplarıyla sofraya çıkarılan haziran çileklerine gülümsedi. Bu dikdörtgen yemek odası için XVI. Louis üslubundaki geniş aynaları, ince çelenklerle süslü, siyaha

yakın ahşaptan hafif büfeleri, yüksek ayaklı küçük masası, ince ve sağlam iskemleleriyle aynı döneme ait İngiliz eşyalarını bir zamanlar boğazına düşkün biri seçmiş olacaktı. Aynalar, som gümüş takımlar bol ışık alıyor, Bugeaud Caddesi'ndeki ağaçların yeşil pırlıtlarını yansıtıyordu. Léa yemek yerken, bir çatalın oymaları arasında kalmış kırmızı gümüş tozunu inceliyor, koyu renk mobilyanın cilasını ölçmek için bir gözünü kapıyordu. Arkasında duran kâhya bu oyunlardan endişe duyardı. Korktuğu da başına geldi.

“Marcel,” dedi Léa, “bir haftadan beri mobilyalara sürdüğünüz cila yapıyor.”

“Madam, acaba?..”

“Acabası macabası yok, yapıyor. Cilayı benmaride eritip esans katın, zor bir iş değil. Beyaz şarabı da kilerden erken çıkarmışsınız. Sofrayı kaldırır kaldırmaz, panjurları örtün, sıcak içeride kalsın.”

“Peki, Madam, Mösyö Ci... Mösyö Peloux akşam yemeğini burada mı yiyecek?”

“Öyle sanıyorum... Bu akşam kremalı tatlı istemez, sadece çilekli sorbe hazırlayın. Kahveyi süslenme odasında içeriz.”

Upuzun boyuyla dimdik ayağa kalkınca, kalçalarına yapışık elbisesinin altından bacakları görünüyordu. Léa kâhyanın ölçülü bakışlarında, “Madam ne kadar güzel!” sözlerini okudu ve bundan hoşlandı.

Süslenme odasına çıkarken Léa kendi kendine, “Güzel miyim sahi?.. Hayır,” diyordu. “Artık değilim. Yüzüm çamaşırların beyazlığına, gömlek ve sabahlıkların toz pembeliğine muhtaç. Güzellik... Boş ver... Pek ihtiyacım da kalmadı artık ona.”

Fakat renk renk ipekli kumaşlarla döşeli süslenme odasında kahve içip gazetelere göz gezdirdikten sonra, öğle uykusuna yatmadı. Sinirli bir yüzle şoförüne emretti:

“Madam Peloux’nun evine!”

Rüzgârın soldurduğu taze haziran yeşilliği altında Boulogne Ormanı’nın kuru yollarından, vergi dairesinin demir parmaklıklarının önünden geçerek Neuilly’ye ve Inkermann Bulvarı’na gelince Léa, “Bu yoldan kaç defa geçtim?” diye düşündü. Sayacak oldu, sonra yorulup vazgeçti. Madam Peloux’nun bahçesinde yürürken, çakıl taşlarının üzerinde adımlarının ses çıkarmamasına dikkat ediyor, evden gelen seslere kulak kabartıyordu.

“Salondalar,” dedi.

Eve varmadan pudrasını tazelemiş ve çenesini sis gibi ince bir kafese benzeyen, ince mavi vualetiyile gizlemişti. Kendisini evin içinden geçmeye davet eden uşağa karşılık verdi:

“Hayır, bahçeden dolaşırım.”

Madam Peloux’nun Paris dolaylarındaki bu geniş beyaz villası park büyüklüğünde bir bahçenin içinde tek başına duruyordu. Neuilly’nin kent dışında sayıldığı zamanlarda bu villaya “bir sayfiye malikânesi” denirdi. Bugün garaj haline getirilmiş olan ahırlar, mutfak, çamaşırılık ve köpek barınaklarıyla birlikte hizmetkârlara ayrılan bölümler, bilardo salonunun giriş bölümünün ve yemek odasının büyüklüğü bu adın doğruluğunu kanıtlamaya yeterdi.

Bir akşam yemeğine ya da bir kadeh konyağa karşılık Madam Peloux’yla bezik ya da poker oynamaya gelen yaşlı tufeyliler hayranlıkla, “Madam Peloux bu eve bir hayli para yatırmış, ama onun para yatırmadığı yer var mı ki?” derlerdi.

Léa, akasya ağaçlarının gölgesinde, alev alev zakkum öbekleri ve gülden kemerler arasında yürürken, evden gelen seslere kulak veriyordu. Madam Peloux’nun bu-

rundan gelen boru gibi sesiyle Cicim'in kesik kesik gülüşü ikide bir genel mırıltıyı kesiyordu.

"Bu çocuğun gülüşü ne çirkin!" diye düşündü. Korkunç boru sesinin bastırıldığı hafif, ince bir kadın sesini dinlemek için bir an durakladı.

"Kızın sesi," diye mırıldandı Léa kendi kendine.

Birkaç adım daha yürüdüktan sonra, camekânlı bir salonun önüne geldi. Madam Peloux bağırarak dışarıya fırladı:

"İşte dilber dostumuz!"

Bugün artık küçük bir fıçıyı andıran Madam Peloux, daha doğrusu Matmazel Peloux on yaşından on altı yaşına kadar dansçılık yapmıştı. Léa, Madam Peloux'da bir zamanların sarışın, tombul küçük aşk meleşini, sonra gamzeli su perisini anımsatan bir şeyleri boşuna arar durur ve gözlerinin soğuk bakışlarıyla sert ve ince burnundan ve ayaklarının bale dansçılarına özgü koketçe duruşundan başka bir şey bulamazdı.

Bir salıncaklı koltuğun dibinden fırlayıveren Cicim, Léa'nın elini öptü, sonra da elinde olmadan kendiliğinden gelen bu nazik davranışını bozdu:

"Vay canına, gene mi vualet taktın, nefret ediyorum şu vualetten."

Madam Peloux söze karışarak, "Léa'yı rahat bırak. Bir kadına neden vualet taktığı sorulmaz." Sonra Léa'ya, "Bu çocuğu bir türlü adam edemeyeceğiz," dedi.

Hasır storların sarı gölgesinde oturan iki kadın kalkmışlardı. Mor elbise giymiş olanı soğukça bir tavırla elini uzattı. Léa onu tepeden tırnağa süzerek şöyle dedi:

"Tanrım, ne kadar güzelsiniz, Marie-Laure! Sizin kadar mükemmel bir kadın daha yoktur bu dünyada."

Marie-Laure gülümsemek lütfunda bulundu. Hiçbir şey yapmadan ve hiç konuşmadan insanda hayranlık uyandıran, kızıl saçlı, kahverengi gözlü genç bir kadındı.

Gururla yanındaki genç kızı işaret ederek sordu:

“Kızım Edmée’yi anımsadınız mı?”

Genç kız kendisine uzatılan eli almakta biraz gecikti.

“Sizi anımsamam lazımdı,” dedi Léa, “fakat öğrenciler öyle çabuk değişiyor ki... Ama Marie-Laure değiştikçe, insanı büsbütün şaşırtıyor. Okuldan kurtuldunuz artık değil mi?”

Madam Peloux, “Elbette, elbette,” diye atıldı. “Bu güzellik, bu zarafet, on dokuz yaşındaki bu kusursuzluk, sonsuza kadar dört duvar arasında bırakılamaz ki!”

Marie-Laure tatlı bir sesle, “On sekiz,” diye düzeltti.

“On sekiz, on sekiz!.. Doğru ya, on sekiz! Léa hatırlıyor musun? Bu çocuk Cicim’in kolejden kaçtığı yıl ilk Kudas ayininden geçmişti. Hatırladın ya? Ah, yaramaz, sen kaçmıştın, biz ikimiz de deliye dönmüştük!”

“Çok iyi hatırlıyorum,” dedi Léa. Marie-Laure ile dürüst oyuncuların eskrimde “tuşe” işaretine benzer bir bakışla bakiştılar.

Her sözü en az iki kez tekrarlayan Madam Peloux, “Bu kızı evlendirmeli, evlendirmeli,” diye sürdürdü konuşmasını. “Hepimiz düğüne gideceğiz.”

Kısacık kollarını havada sallayan Madam Peloux’ya kız safça bir korkuyla bakıyordu.

Léa kızı dikkatle süzerek, “Tam Marie-Laure’a göre bir kız,” diye düşündü. “Annesi kadar güzel, fakat güzelliği onunki gibi göze çarpmıyor. Pudralanmış gibi küllü, köpük köpük kumral saçlar, kaçırılan kaygılı bakışlar, konuşmaya, gülmeye cesaret edemeyen bir ağız... Tam Marie-Laure’a gereken şeyler, gene de kızıdan nefret ettiğinden eminim...”

Madam Peloux, Léa ile genç kızın arasına girerek anaç bir gülümsemeye konuştu:

“Görmeliydin Léa, şu iki çocuk bahçede ne güzel arkadaşlık ettiler!..”

Camlı kapıya yaslanmış sigara içen Cicim'i işaret ediyordu. Cicim, dişleri arasında sıkıldığı ağızlığının dumanından rahatsız olmamak için başını arkaya atmıştı. Üç kadın geriye atılmış başı, yarı kapalı gözleri, bitişik ayakları ve hareketsiz haliyle havada süzülen ya da uyu-yan kanatlı bir figüre benzeyen delikanlıya baktılar. Léa genç kızın ürkek, yenik bakışlarının anlamını hemen kavradı. Onu ürpertmek için, şeytansı bir zevkle koluna hafifçe dokundu. Edmée tepeden tırnağa titreyerek kolunu çekti ve sert bir ifadeyle yavaşça sordu:

“Ne var?..”

“Hiç,” diye cevap verdi Léa. “Eldivenimi düşürdüm de.”

Marie-Laure kayıtsızca, “Haydi, Edmée, gidelim,” buyurdu.

Genç kız, sesini çıkarmadan söz dinleyip kanat çırpar gibi kollarını kaldıran Madam Peloux'ya doğru yürüdü:

“Olmaz, daha pek erken! Görüşelim, görüşelim.”

Marie-Laure, “Geç oldu,” dedi. “Hem pazar öğleden sonraları size gelen çok olur. Bu kız kalabalığa alışık değil.”

Madame Peloux sevecenlikle, “Evet, evet,” dedi, “yavrucak çok kapalı, çok yalnız yaşadı.”

Marie-Laure gülümsedi, Léa da, “Bu sefer sıra senin,” der gibi ona baktı.

“... Gene geliriz.”

“Perşembeye, perşembeye. Léa, sen de gelirsin perşembeye, değil mi?”

“Gelirim.”

Cicim, salonun kapısında Edmée'ye yaklaşmış, konuşmaya tenezzül etmeden yanında duruyordu. Léa'nın geleceğini duyunca döndü:

“Güzel, bir gezinti yaparız,” dedi.

Madam Peloux duyulanmış bir sesle üsteledi:

*Keskin bir gözlemcilikle
duyguların karanlık
derinliklerini anlatan Colette,
XX. yüzyılın önde gelen
Fransız kadın yazardır.*

Colette'in romanları, içerik ve üslup olarak, "eskimeyen" ender örneklerdendir. Yazar, *Cicim*'de, gene bir üçlü çevresinde insanların dünyasını keşfe çıkar. Colette'in roman dünyasında özel bir yeri olan genç kadın ile genç erkek arasındaki "aşılmaz engel", bu kez karşımıza orta yaşlı eski bir kibar fahişe olarak çıkar. *Cicim*, yayımlandığı zaman, hem teması ve betimlediği çevre, hem de *Cicim*'in kimliği üzerinde yoğunlaşan söylentiler (*Cicim*'in, yazarın aşk yaşadığı üvey oğlu Bernard de Jouvenal olduğu söylentileri) yüzünden dönemin okurlarını şaşırtmış ve sarsmıştır. Colette, yaşlı erkek, yaşlı kadın ve genç metresten oluşan klasik üçlüyü *Cicim*'de tersine çevirirken, toplumsal olduğu kadar yazınsal bir geleneği de yıkmakta ve bu yeni üçlü ilişkide insanın ruhuna ve etine bambaşka bir açıdan bakmaktadır. Bir kara sevdanın hüznü bir alayla anlatıldığı *Cicim*, bir yazarı nesiller boyu tekrar tekrar okutan yazınsal gücün de en yetkin örneklerinden biridir.

Kapak resmi: DUDLEY HARDY

ISBN 978-975-510-286-3

9 789755 102863